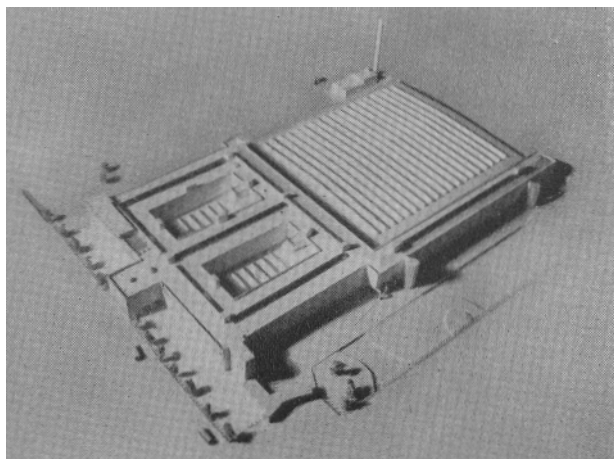

Nya fabriken under tak i år

I förgrunden, tre-våningsbyggnaden med huvudentren mitt på och portvaktshuset t.v.; i bakgrunden, envåningsbyggnaden med pannhuset t. v. och östra flygeln t. h.

Telefonaktiebolaget L. M. Ericssons nya fabriks- och kontorsbyggnad kommer att uppföras i sydvästra delen av Stor-Stockholm. Tomten ligger ute i stadsdelen Midsommarkransen, strax utanför stadens tätast bebyggda område, 3 km sydväst om Liljeholmsbron. Fabriksområdet gränsar till skogklädda berg och höjder på norra och västra sidan och till mera låglänt mark i sydväst. På höjdpartierna planeras bostadsbebyggelse med trevåningshus och större villor, under det att de låglänta, mera fruktbara markerna äro avsedda för småstugebebyggelse.

Söder om fabriken anlägges en bred huvudgata med spårväg. Denna gata, som sannolikt kommer att kallas Telefonvägen, dras genom småstugeområdet fram till Södertäljevägen; söder om vägen blir parkområde. Vinkelrätt mot Telefonvägen anlägges en torggata, som begränsar fabriksomtens östra sida. Tomtens längsta mått äro 450 m i ost-västlig riktning och 300 m i nord-sydlig riktning, men då dess form är något oregelbunden, håller sia totala ytan vid omkring 100000 m. Härav bebygges för närvarande ca 40 %. För att anläggningen skulle bli så koncentrerad som möjligt har tillsvidare kontoret förlagts i samma hus som fabriken, men plats är reserverad utmed östra delen för en blivande separat kontorsbyggnad. Fabriken består i huvudsak av en större envåningsbyggnad och en trevåningsbyggnad, skilda åt genom en 9 m bred gata, Mellangatan. Till envåningsbyggnadens östra del är ansluten en långsträckt flygel i tre våningar, östra flygeln. Fabriken, som har totala måtten 230x130 m, utföres i armerad betong. Takyterna täckas till största delen av lanterniner. Då tomten ligger i en sakta lutning från öster till väster, har man kunnat utnyttja höjdskillnaden för att under den egentliga botten-våningen i envåningsbyggnaden inreda en extra våning, som sträcker sig under större delen av byggnaden. I denna undervåning inredes en matsal för arbetare och tjänstemän; den får en höjd av 4 m och utsikt åt väster över den ännu ej utbyggda delen av tomten. Längre in i byggnaden befinna sig i

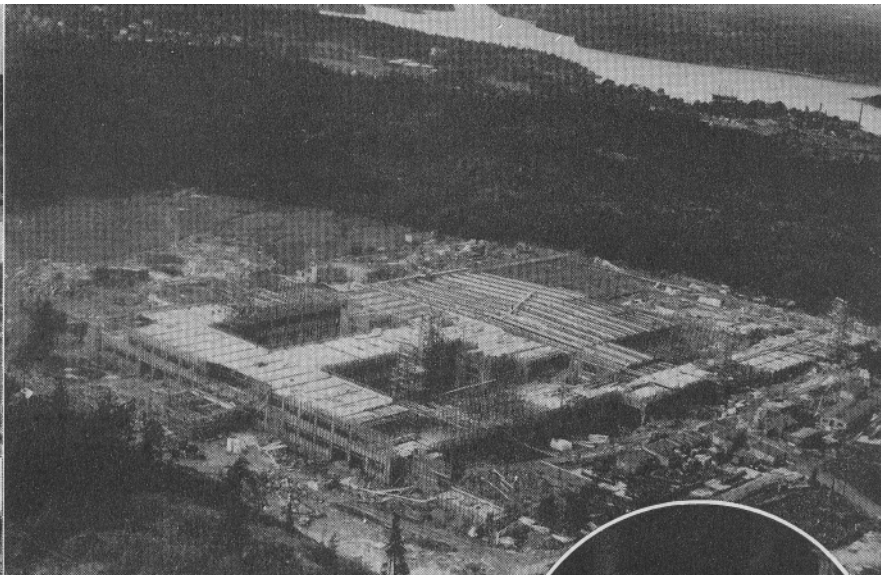
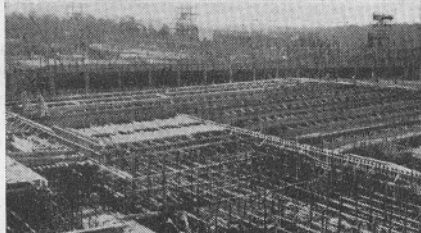
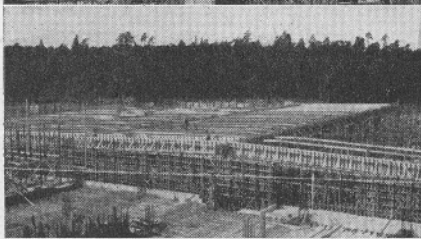
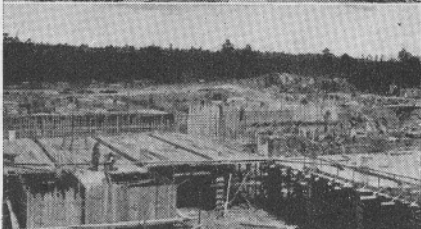
samma våning garage för bolagets och de anställdas bilar, verktygsförråd, transformatorrum etc. Dessutom äro i undervåningen på ömse sidor om Mellangatan inredda omklädnadsrum för arbetarna. I komplexets sydöstra hörn är förlagd en vaktmästarebostad med en utbyggnad för portvakterna. Fabrikens personal passerar således förbi portvakten till Mellangatan in i omklädnadsrummen, varifrån trappor leda direkt till de olika arbetslokalerna, såväl i envåningsbyggnaden som i trevåningsbyggnaden.

Råmaterialet inkommer med bil förbi portvakten och avlastas i östra flygelns bottenvåning, där råmaterialförrådet är inrymt. I envåningsbyggnaden befinna sig alla primäravdelningar, smedja, grovmekanisk bearbetning, pressar, automatsvarvning etc. Dessa erhålla således råmaterial direkt från det angränsande förrådet. På central plats i förhållande till dessa avdelningar är verktygsavdelningen placerad, och under denna det brandsäkra verktygsförrådet. Ytterligare bearbetning av de i primäravdelningarna tillverkade detaljerna utföres i närliggande delar av envåningsbyggnaden, där separata avdelningar ta hand om den

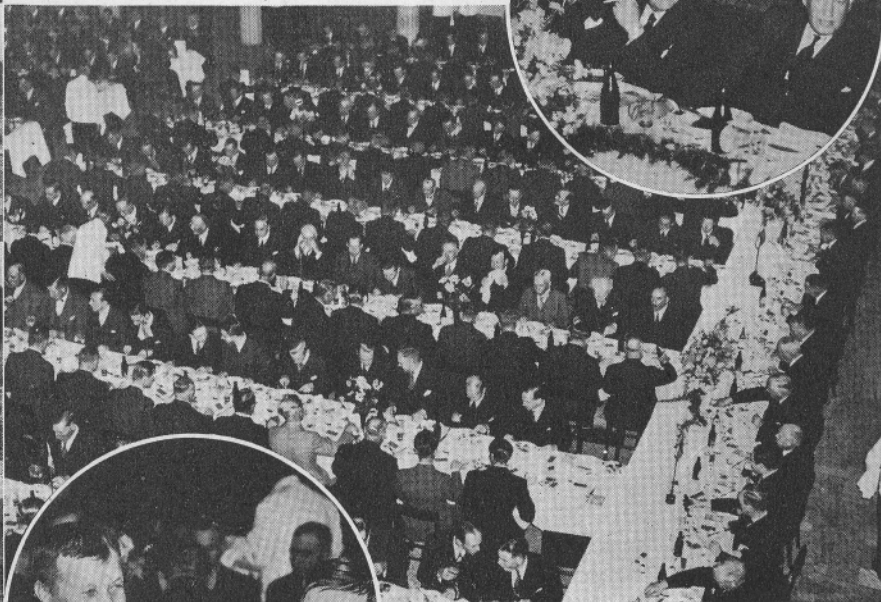
finmekaniska bearbetningen (börning, gängning, fräsning etc.), förnickling, polering, härdning, lackering etc. Även en nyinrättad pressgjutningsavdelning är inrymd i envåningsbyggnaden. Trevåningsbyggnaden omsluter två ljusgårdar. I bottenvåningen och en trappa upp utmed Mellangatan finnes detaljförrådet, där de från envåningsbyggnaden kommande färdiga detaljerna lagras, när de ej direkt kunna gå till den avdelning, där de skola färdigbearbetas. Omkring ljusgårdarna äro sedan förbindnings- och lindningsavdelningarna, provrum för färdiga produkter etc., anordnade i sådan följd, att dessa senare med minsta möjliga tidsutdräkt och transport kunna levereras till färdigvarulagret och packrummet. Dessa senare ligga i bottenvåningen utmed Östergatan, varifrån de färdiga sändningarna i bilar passera förbi portvakten. I trevåningsbyggnadens och östra flygelns översta våning äro alla kontor och laboratorier inrymda. Besökande passera förbi portvakten på södra sidan och gå genom Södergatan in i huvudentren, som är anordnad på en i södra fasaden utbyggd portik med trappa och hiss. Tjänstemännen komma till sina kontor genom särskilda trapphus i sydvästra och sydöstra hörnen av trevåningsbyggnaden samt genom två friliggande spiraltrappor i östra flygeln, där verkstadskontoret är inrymt.

I flygelns nedersta våning befinna sig gasskyddsrum och transformatorstation. Skyddsrummen användas i fredstid även för lagring av råmateriel. I ett särskilt pannhus väster om Västergatan finnas pannor för uppvärmning och ånga, kompressor- och cyklonanläggningar etc. Byggnadens huvudentreprenör är A.-B. Skånska Cementgjuteriet och arkitekt Ture Wennerholm. Den beräknas vara under tak före 1938 års slut och skall vara färdig för inflyttning i slutet av år 1939.

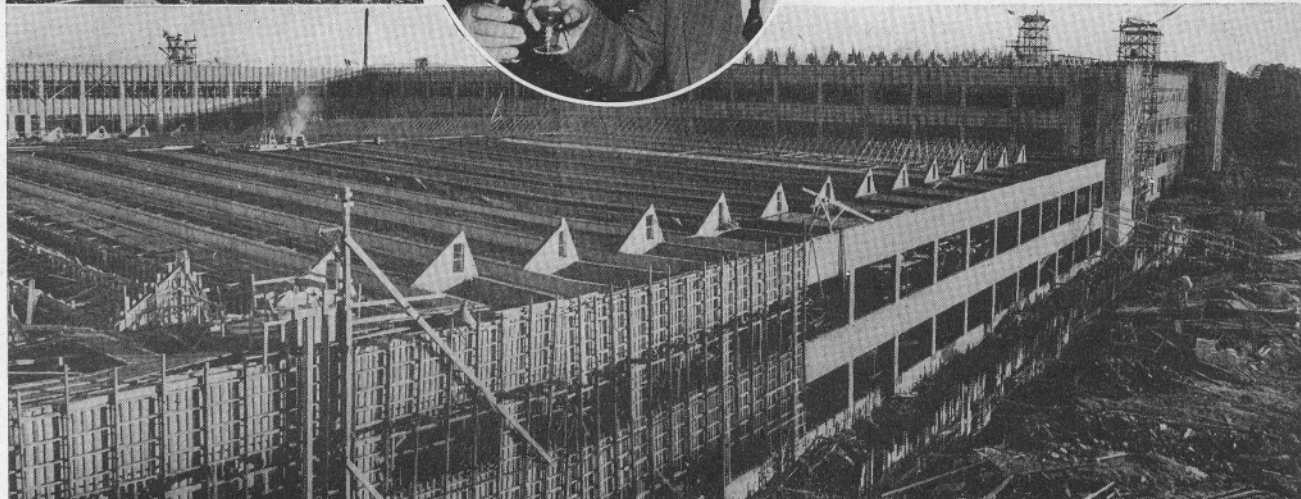

T. v. byggets fortskridande från första spadtaget i mars fram till taklagsfesten

aklagsmiddagen i Blå Hallen, i cirkeln överst f. v. t. h. borgarrådet Sandberg, direktör Holm och fastighetsdirektör Dahlberg

Sveriges största taklagsfest

Den 10 mars i år avlossades det första sprängskottet på Telefonaktiebolaget L. M. Ericssons nybygge vid Midsommarkransen, och redan efter något mer än åtta månader hade arbetet fortskridit så långt, att takläggningen var färdigställd. Fredagen den 18 november visades byggnadskomplexet för pressen, som erbjöds tillfälle till en rundvandring i nybygget under ledning av arkitekt Wennerholm. Byggnaderna blevo föremål för intresserat omnämnande i pressen, och fil. dr Gotthard Johansson lämnade i Svenska Dagbladet en mycket berömande skildring.

Man får en uppfattning om det utförda arbetets kolossala omfattning, när man erfar, att schaktmassorna utgöra ej mindre än 20000 m³ och att sprängmassorna uppta en volym av 16000 m³. Det har gått åt 20 000 m³ Betong samt 2000 ton armeringsjärn för att uppföra byggnadsstommen. Dessa betongmassor ha i sin tur erfordrat 110000 säckar cement, varvid största antalet säckar, som förbrukats per dag, uppgått till 1 100.

De formar, som satts för bjälklag och pelare ha upptagit en yta av 150000m², vilket motsvarar en areal

av ca 30 tunnland. Till isoleringsmaterial för ytterväggarna har använts 16000 siporexplattor, vilka tillsammans täcka en yta av 20000 m². Om plattorna lagts i en rad skulle de kommit att uppta en längd av 2 mil. Totala längden av lanterninerna är 2800 m och deras yta utgör 8 100 m².

Totala golvytan i nybyggnaden utgör 63000 m², medan de gamla fabriks och kontorsbyggnaderna ha en sammanlagd yta av 43000 m². Ökningen i golvyta utgör alltså ca 47 %. För arbetet har hitintills utförts arkitekt- och konstruktionsritningar till ett antal av ej mindre än ca 2000 blad.

Enligt gammal god sed firades den etapp i arbetet, som takläggningen utgjorde, med taklagsfest i Blå Hallen i Stockholms Stadshus den 18 november. Till middagen hade inbjudits samtliga vid bygget anställda, *representanter för stadens myndigheter och* för de firmor, som bidragit till byggets snabba uppförande. Allt som allt var det över 500 deltagare, och taklagsfesten var nog den största, som hållits i vårt land.

Bland de närvarande märktes borgarrådet Sandberg, fastighetsdirektör Dahlberg,

stadsplanedirektör Lilienberg, brandchef Sellden, stadsarkitekt Westholm och chefen för Skånska Cementgjuteriet, major Sandberg. I sitt hälsningstal riktade direktör H. Th. Holm ett tack till alla dem, som medverkat till den nya byggnadens uppförande, varefter gästernas tack framfördes av borgarrådet V. Sandberg, som förklarade, att i den mån staden har möjlighet därtill, skall den stå redo att skapa ett mönstersamhälle vid Midsommarkransen med den nya fabriksanläggningen som kärna. Efter middagen visades en nyupptagen film »Vi flytta», med bilder dels från L. M. Ericssons nuvarande fabrik, dels från nybygget. Gästerna underhålls vidare med uppläsning, musik och sång, och en överraskning bereddes dem i form av utlottning av två Radiola-apparater, som tillföll två av arbetarna vid bygget... Byggnadsarbetet fortstter nu med en arbetsstyrka av ca 450 man. Byggnadsstommen med fönster beräknas vara färdig på nyåret 1939. Rörinstallationen pågår men omfattar tills vidare endast avloppsledningsnätet.

Källa: Ericcson Review nr 4 1938